

**PROCÉS PARTICIPATIU
PER AL PLA DE CIUTADANIA I DE LES
MIGRACIONS 2017-2020**

**Síntesi de resultats i aportacions
del taller de debat**

Lleida, 28 de novembre 2016

INDEX

1. ESPAIS DE DESENVOLUPAMENT DEL GRUP DE TREBALL	2
2. PARTICIPANTS	2
3 . MATERIALS LLIURATS	2
4. ORDRE DEL DIA I DINÀMICA DE TREBALL	3
5. RESULTATS DEL TALLER DE PARTICIPACIÓ	5
6. VALORACIÓ DE LA SESSIÓ	13
7. GALERIA DE FOTOS	18

1. ESPAIS DE DESENVOLUPAMENT DEL GRUP DE TREBALL

Població: Avinguda Pius XII, 20. Lleida

Data: 28/11/2016

2. PARTICIPANTS

La sessió per al debat i recollida d'aportacions al Pla de Ciutadania i de les Migracions 2017-2020 realitzada el 28 de novembre de 2016 a les 16:30h, va comptar amb l'assistència d'un total de **8 persones** en representació de les següents organitzacions:

ASSOCIACIÓ PROSEC- PROMOTORA SOCIAL

Cáritas Diocesana de Lleida

Fundació Pagesos solidaris

Consorti per la Normalització Lingüística

Universitat de Lleida

Salesians St. Jordi – PES Lleida

Coordinadora d'ONG

3 . MATERIALS LLIURATS

El material lliurat al Taller de participació ha estat:

- a. Document de bases
- b. Ordre del dia de la sessió
- c. Enquesta de valoració de la sessió
- d. Autorització protecció de dades

4. ORDRE DEL DIA I DINÀMICA DE TREBALL

L'ordre del dia per a la sessió del 28 de novembre de 2016 va ser la següent:

1. Recepció assistents.
2. Benvinguda i presentació institucional de la sessió del procés de participació per la presentació i debat del Pla de Ciutadania i de les Migracions 2017-2020 a càrrec del Secretari d'Igualtat, Migracions i Ciutadania, Oriol Amorós.
3. Presentació de la dinàmica de treball. EDAS (empresa dinamitzadora)
4. Taller de participació per al debat i recollida d'aportacions al Pla de Ciutadania i de les Migracions 2017-2020. EDAS (empresa dinamitzadora).
5. Agraïments i cloenda de la sessió. EDAS (empresa dinamitzadora).

Dinàmica de treball utilitzada:

Després de l'exposició i el torn obert de paraules s'obre un espai per al debat sobre la **“El Pla de de Ciutadania i de les Migracions 2017-2020”**.

Objectiu a treballar en aquesta dinàmica:

- Debatre i fer aportacions a la proposta de Pla de Ciutadania i de les Migracions 2017-2020 de manera col·lectiva.

La dinàmica de treball utilitzada a la sessió ha estat la següent:

La dinàmica utilitzada durant les dues hores de treball va ser en pluja d'idees en relació als àmbits de treball explicitats:

- La persona dinamitzadora va explicar l'objectiu d'aquest espai de treball i la seva dinàmica.

- Es va treballar per eixos i es van plantejar les preguntes del document de bases. Es comença per l'eix que suscita més interès entre les persones participants.

Com a resultat d'aquest treball es van recollir propostes concretes a les qüestions presentades a cada eix. A més a més, es van recollir les aportacions al debat per tal de conèixer la diversitat de posicions en relació a cada un dels àmbits treballats i el nivell de consens/dissens (acord/desacord) que va generar cada un d'ells. En l'eix d) es desenvolupen, especialment escenaris de futur.

5. RESULTATS DEL TALLER DE PARTICIPACIÓ

EIX 1: COM IMPLICAR A LA CIUTADANIA EN EL COMPROMÍS PER UNA CULTURA PÚBLICA COMUNA DES DE LA PERSPECTIVA DE LA INTERCULTURALITAT

Accions propositives

- **Accions per compartir els valors comuns d'una societat que ja és diversa:**
 - **Declaració política per part del Parlament de la Generalitat de Catalunya optant per la interculturalitat i definició del concepte.**
 - **Normativa acord amb la declaració política.**
 - **Ordenances municipals adaptades a les normatives vigents i no discriminadores.**
 - **Accions per tal de treballar el concepte d'Interculturalitat":**
 - **Incorporar les llengües en la formació dels docents.**
 - **Material per treballar la interculturalitat.**
 - **Pacte social per la interculturalitat. Aquest ha d'arribar a les escoles d'adults i els centres educatius.**
 - **Educació en interculturalitat orientada a la societat.**
 - **A través dels mitjans de comunicació, donant una imatge positiva a la societat.**
 - **Donar a conèixer els valors comuns i sensibilitzar a través de:**
 - **Departaments de l'Administració Pública.**
 - **Centres educatius.**
 - **Política de biblioteques, que treballin des de la diversitat.**
 - **Traducció d'autors forans.**
 - **Conta contes.**
 - **Jocs d'altres països.**
 - **Empoderament de les persones immigrades.**

En el debat de grup es planteja com a primera proposta la necessitat de què hi hagi una declaració política des del Parlament que recolzi el model de convivència intercultural i que aquest estigui sustentat en la normativa. Hi ha d'haver consens polític perquè aquest tingui prou força i estigui present en tots els àmbits socials, públics, educatius, etc. També s'ha d'explicitar com es defineix el concepte

d'interculturalitat. S'observa que aquesta declaració ha d'anar acompanyada d'una normativa que la recolzi i asseguri que les ordenances municipals estan d'acord a la legislació vigent. Aquesta regulació també hauria permetre fomentar la participació ciutadana i els òrgans de participació que en l'actualitat no està reglada ni té límits. Es manifesta des del grup que en aquests moments existeixen municipis que redacten ordenances amb un caràcter discriminatori.

Des del grup s'exposa que hi ha tres sectors sensibles sobre els quals s'ha d'actuar:

- El sector Públic, que té a veure amb el funcionariat.
- El tercer sector i les entitats que treballen en aquest àmbit.
- El moviment ciutadà. En aquest cal actuar a nivell de barris, especialment aquells que estan més degradats. Es posa de relleu que cal treballar amb les entitats veïnals que tenen un posicionament clarament xenòfob i que aquestes haurien de ser també un reflex de la diversitat social. Les persones immigrades les han de conèixer, apropar-se i formar part d'aquestes associacions. Per tant, a les entitats veïnals caldria que s'incorporessin, o col·laboressin les entitats d'immigrants.

Aquest treball amb el moviment social ha de donar a conèixer els valors comuns i sensibilitzar, des dels centres educatius, la universitat, etc., posant de relleu que cada societat és portadora de valors.

El grup exposa que els autòctons volen imposar els seus valors i això no funciona. S'ha de fomentar el coneixement dels altres i la necessitat de respectar els drets propis i aliens, com a element de no discriminació. Per garantir aquest aspecte, l'administració hauria de crear espais per compartir els valors interculturals, a través de conte contes i els jocs, que permeten compartir valors comuns i conèixer l'imaginari de l'altre, així com fer polítiques de biblioteques i traduir al català altres autors forans.

També s'exposa que cal treballar en la sensibilització del sector públic, metges, funcionaris, veïns, entitats veïnals i comunitats per tal de transmetre la idea d'igualtat de drets i deures entre els diferents col·lectius que configuren la nostra societat. Es pot fer a través de campanyes de sensibilització i adoptar mesures més contundents perquè el discurs sigui més adient, sobre tot als barris.

- **Accions que cal dur a terme per fer visibles la diversitat social de Catalunya i per valorar-la de manera positiva:**
 - **Sensibilització a través de les empreses, i també a les empreses d'intermediació, mitjançant:**
 - **Agents de sensibilització a les empreses.**
 - **Bonificació a les empreses que contractin persones immigrades (discriminació positiva).**
 - **A través de mecanismes com la “Responsabilitat Social Corporativa”.**
 - **Donar una imatge positiva d'altres cultures**

El grup opina que l'Estat ha de promoure i obligar a les empreses a incorporar agents que facin sensibilització sobre la interculturalitat a tots els membres de les empreses i especialment, les empreses que fan inserció laboral per tal de no fer discriminació per raons de religió, sexe i raça. També des de l'Estat s'hauria de bonificar a les empreses per la contractació de persones immigrades, inclús incorporar agents d'origen per promocionar i vendre els productes als seus països “competitivitat al món globalitzat”.

Una de les eines més properes, importants i que arriben a un major nombre de persones són els mitjans de comunicació. A través d'ells es pot treballar la sensibilització fent campanyes amb un discurs positiu de la interculturalitat i diversitat existent al nostre país, i donar una bona imatge d'aquestes cultures.

- **Accions per combatre el racisme i la xenofòbia:**
 - **No crear una Oficina per la No Discriminació.**
 - **Crear la figura d'Agent de no discriminació a totes les Administracions Públiques, que puguin derivar i prendre mesures legals.**
 - **Elaboració d'un protocol d'actuació i derivació a tots els serveis, que permeti informar de què és discriminació i què no ho és.**
 - **Separar el tractament islamofòbia del que és l'extremisme violent en el punt 1.3.3., ja que les accions entre ells no tenen res a veure, i canviar el redactat.**

Les persones participants estan d'acord en què no s'ha de crear una Oficina per la no discriminació. Consideren que pot generar més segregació i que és una oficina de caràcter administratiu quan es demostra que és precisament l'Administració Pública l'agent més discriminador. Es planteja que si s'ha d'oferir informació es faci des dels espais informatius que ja existeixen com són: les Oficines d'Atenció al Ciutadà o els Punts d'Informació Juvenil. El grup demana que cal normalitzar el tracte dels membres que pertanyen als col·lectius de població immigrada equiparant-los als col·lectius autòctons i que cal garantir els drets de tota la ciutadania, independentment de l'origen territorial i cultural. Es considera que seria més factible i encertat crear agents de no discriminació que estiguessin presents en els diferents departaments de l'Administració Pública i vetllessin pel respecte dels drets de tothom.

L'elaboració d'un protocol ha de servir perquè el funcionariat, treballadors socials, policies, mestres, professors, etc. tinguin una eina d'informació, derivació i actuació envers els drets i deures de les persones immigrades.

Es manifesta que es produeix confusió en el punt 1.3.3 quan es parla de islamofòbia i extremisme violent en el mateix punt i que caldria canviar el redactat així com revisar les accions, ja que les unes amb les altres no tenen res a veure.

EIX 2: COM ES POT INCIDIR EN LA MILLORA DE L'ÈXIT ESCOLAR DELS FILLS I FILLES DE LES FAMÍLIES IMMIGRADES? I EN LA MILLORA DE L'OCUPABILITAT DE LES PERSONES IMMIGRADES EN SITUACIÓ DE VULNERABILITAT

Accions propositives

- **Accions per la millora de l'ocupabilitat de les persones immigrades.**
 - **Repensar el Programa de Garantia Juvenil, perquè en aquests moments és exclouent.**
 - **Les accions del punt 2.1 són irrisòries, pel que cal pensar-hi més què es pot fer.**
 - **Línia de suport a l'emprenedoria de les dones. A través d'assessorament, suport econòmic, formació en cooperativisme, etc.**

L'administració ha de potenciar la línia política d'emprenedoria entre les persones immigrades, i especialment entre les dones nord-africanes i marroquines que a l'actualitat ho veuen com un projecte gairebé inabastable per qüestions econòmiques i falta de documentació.

- **Accions per dur a terme una major i millor implicació de les famílies immigrades en l'educació dels seus fills i filles.**
 - **Facilitar l'aprenentatge de les llengües a les famílies**
 - **Major interlocució dels docents amb les famílies.**

Una de les persones participants exposa que és bàsic que perquè les famílies puguin implicar-se en l'educació dels seus fills, aquestes han de conèixer les llengües del país, tant el català com el castellà. D'aquesta manera també els podran ajudar a fer els deures i s'evitarien més desigualtats.

El professorat ha de ser més conscient de la diversitat cultural amb la que es troben cada dia, per això han de parlar més amb les famílies i saber quines expectatives de futur tenen respecte els seus fills i filles, com a eina per evitar el fracàs i l'abandonament escolar.

- **Accions que pot fer la comunitat educativa per ajudar els fills i filles de la immigració a graduar-se en ESO i a accedir a estudis postobligatoris:**
 - **Desenvolupar accions per als joves de 16 a 21 anys, com a programes de segones oportunitats.**
 - **Incorporació i aprenentatge de les llengües de l'alumnat a les escoles.**
 - **Canvi en la forma de donar els continguts a les escoles. Explicar els contextos en els que es creen els continguts formatius. Per complementar aquest punt també caldria:**
 - **Conceptualitzar els contextos.**
 - **Reforç escolar.**
 - **Suport a les famílies.**
 - **Canvi per desestigmatitzar l'acció de professionals d'orientació i psicòlegs entre els joves. Una de les accions en aquest sentit seria:**
 - **Informar a l'alumnat des del professorat de manera senzilla.**
 - **Suport als docents a través d'intercanvi d'experiències per obtenir recursos davant la interculturalitat.**

- **Evitar les escoles “Gueto”.**

Una de les persones participants comenta que el punt 2.2 del pla, hi ha moltes accions per als joves que estan fent l'ESO i en canvi no hi ha cap acció per la franja d'edat de 16 a 21 anys. Cal desenvolupar accions concretes per aquesta franja d'edat que permetin crear un programa de segones oportunitats.

Es manifesta que des de les escoles es faci més sensibilització i informació educacional. Exposen que tant a les famílies com a l'alumnat els crea certa ansietat compartir els seus problemes amb un professional, psicòleg, orientador, etc. En aquest sentit, caldria que els docents els expliquessin el rol de cadascú dels professionals i els serveis que presta l'escola.

Els integrants del grup consideren que caldria que l'administració proporcionés les eines necessàries a les escoles per abordar la interculturalitat, per exemple creant grups d'intercanvi d'experiències.

Per evitar que les escoles públiques esdevinguin guetos, el grup proposa que s'obligui a l'escola concertada a tenir un percentatge d'infants immigrants proporcional al de les escoles públiques. Caldria revisar la repartició demogràfica que fa el Departament d'ensenyament i que es facilitin més recursos socials i econòmics a les famílies immigrades. D'aquesta manera s'evitaria que els pares dels infants autòctons no vulguin portar els seus fills i filles a aquestes escoles ja que consideren que tenen un nivell més baix.

➤ **Accions per lluitar contra la irregularitat sobrevinguda:**

- **El punt 2.1.2, sobre els serveis d'orientació i inserció especialitzats en immigració no han de ser especialitzats sinó integrats per al conjunt de la població.**
- **Els Plans de Reincorporació al Treball estan donant bon resultat. Caldria posar-ho en el punt 2.1.**
- **Mantenir el PIRMI com a mecanisme per no caure en la irregularitat sobrevinguda.**
- **Reduir els requisits per a accedir a la regularitat.**
- **Adequar els mòduls de llengua a les necessitats de les persones.**
- **Explicar la importància dels documents per obtenir la residència.**

- **Fer entendre a les persones immigrades que realitzen els mòduls de llengua que els cursos no són per obtenir un paper sinó perquè assoleixin unes competències lingüístiques.**

El grup considera que les propostes realitzades en el punt 2.1 del pla són “irrisòries” i se'ls hi ha de donar una volta més. Els participants opinen que per evitar la irregularitat sobrevinguda s'han d'introduir polítiques alternatives al PIRMI, o que aquest no es retiri a persones en risc de sobrevenir en irregularitat i generar altres mecanismes de renovació, d'aquesta manera no es deixen a les famílies sense recursos econòmics i socials.

La majoria de persones immigrades desconeixen la importància i necessitat d'alguns documents/papers que demana l'administració perquè puguin obtenir la residència. Una de les participants posa com exemple, que les persones immigrades no són conscients de la importància que té fer els cursos de català. També consideren que l'administració ha de ser més flexible en algunes situacions, com adequar els horaris dels cursos a les necessitats de les persones que treballen o no demanar cinc anys de residència per poder accedir a l'habitatge. En aquest sentit, les polítiques d'habitatge s'han de revisar perquè hi puguin accedir els joves immigrants ja que s'estan incrementant els campaments.

EIX 3: COM S'HA D'ARTICULAR EL MODEL D'ACOLLIDA DE LES PERSONES REFUGIADES A CATALUNYA

Accions propositives

- **Què podem fer, -administracions, entitats i ciutadania-, per acollir més i acollir millor les persones refugiades:**
 - **Aplicar la legislació amb els menors d'origen estranger, ja que hi ha un camp d'actuació que no queda reflectit al Pla de Ciutadania i de les Migracions.**
- **Accions que es poden realitzar a les fronteres europees i en origen per acollir amb dignitat a les persones refugiades:**
 - **Lluitar contra les causes que generen les migracions.**

- **Fer un Pla específic per a la qüestió de les persones refugiades.**
- **Control dels fluxos migratoris interns:**
 - **Promocionar la contractació de proximitat.**
 - **Organitzar un sistema per organitzar les ofertes laborals sense que els temporers hagin de desplaçar-se abans de saber si tindran feina o no.**

Una de les persones participants del grup comenta que és molt curiós com el pla que estan treballant parla més de persones refugiades que de persones immigrades. També exposa que el pla barreja accions entre el context actual i el context de si fóssim un país independent. El grup considera que no li troben sentit a parlar dels refugiats i dels immigrants en el mateix pla i que ja hi ha un pla diferenciat per a l'acolliment de persones refugiades. Per tant, en aquest pla s'ha de posar l'accent en les accions a desenvolupar amb les persones immigrades.

EIX 4: COM VOLDRIEM QUE FOS EL MARC NORMATIU DE CIUTADANIA I MOBILITAT INTERNACIONAL PER A CATALUNYA

Accions propositives

- **Accions per la millora en l'acollida de les persones immigrades**
 - **Crear una borsa general per tota Catalunya que permetés conèixer totes les ofertes de feina existents a cada zona.**
 - **No exigir 5 anys de residència per accedir a habitatge públic.**
 - **Intervenció en les zones susceptibles de formar-se guetos.**

Consideren que fos bo treballar per igual els fluxos migratoris tant externs com interns a l'hora d'accedir a les feines, especialment entre les persones que es dediquen al camp i fan de temporers. El que passa actualment és que les persones van a buscar feina i es desplacen sense saber si en trobaran. Per tant, s'hauria de crear una borsa general per tota Catalunya que permetés conèixer totes les ofertes de feina existents a cada zona, el que evitaria moviments innecessaris i la consegüent situació de creació de campaments. També es proposa que l'administració promocióni o sensibilitzi a les empreses perquè contractin a les persones que ja estan al municipi, en proximitat.

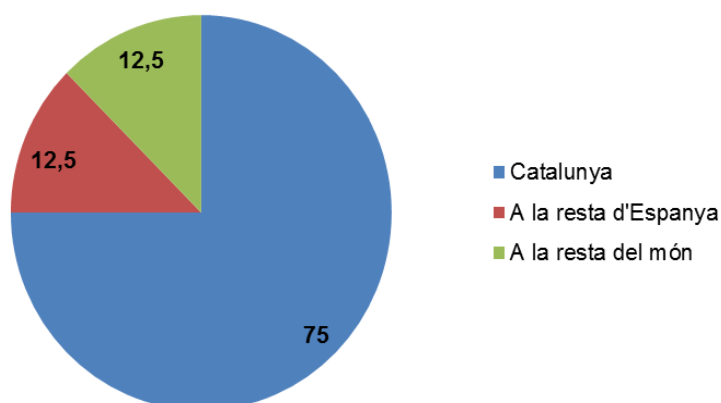
6. VALORACIÓ DE LA SESSIÓ

PERFIL DE LES PERSONES PARTICIPANTS

El **perfil de les persones participants** en la sessió del 28 de novembre de 2016 i que van respondre el qüestionari de valoració va estar format en un 66,7% per dones i un 33,3% per homes, i amb edats compreses entre els 29 i 59 anys.

La majoria de les persones són nascudes a Catalunya 75%, i el 12,5% a la resta d'Espanya i la resta del món, respectivament. Tots tenen com a municipi de residència Lleida.

Municipi de residència

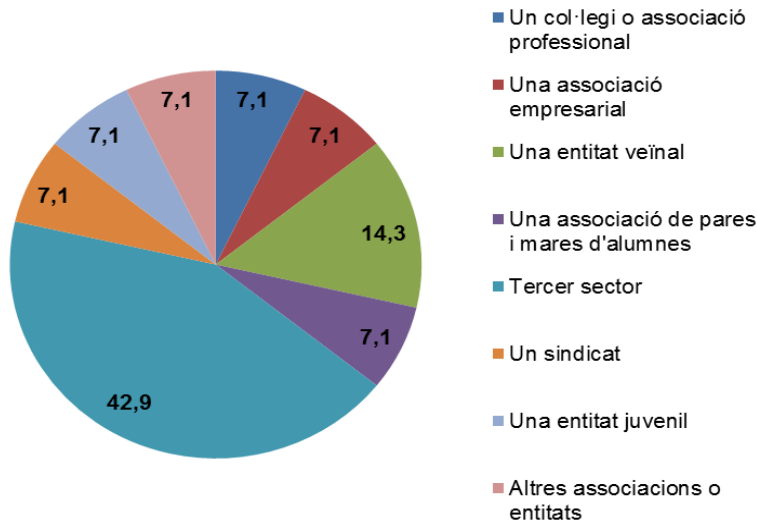
Base: 8 participants

Totes les persones assistents a la sessió estan **ocupades laboralment i treballen per a compte d'altri**. Els **sectors** en els quals estan ocupades són en la seva majoria, el de la salut, educació i serveis socials, 62% i la resta en altres.

El **nivell formatiu** de totes les persones assistents al taller és universitari.

Són persones que **pertanyen a entitats** del tercer sector en el 42,9% dels casos, i a la resta d'entitats en un 7,1% respectivament.

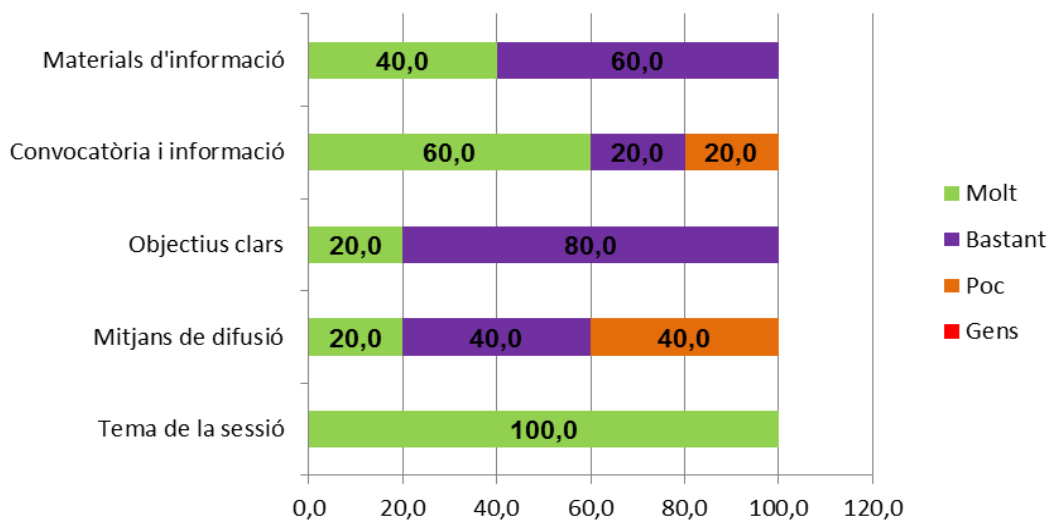
Pertany a alguna entitat

Base: 8 participants

PREPARACIÓ DE LA SESSIÓ

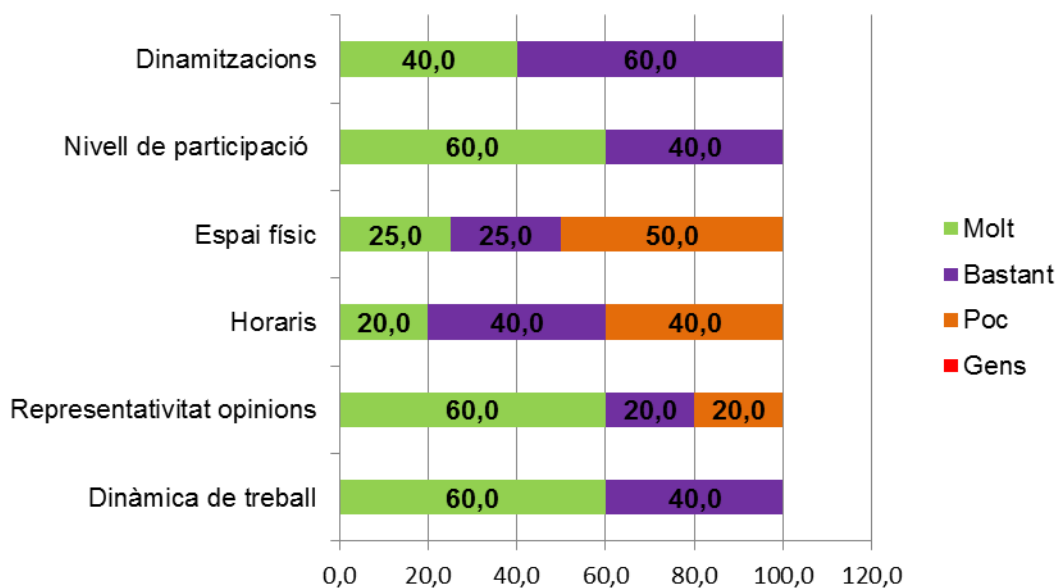
En aquest apartat es valora aspectes relacionats amb la preparació de la sessió. Així, l'aspecte millor valorat ha estat la conveniència del **tema de la sessió** en que el 100% de les persones participants ho valora com a molt adequat, així com els **materials d'informació**, en que el 100% ho valora com a molt o bastant adequat. Els **mitjans de difusió** ha estat l'aspecte amb una valoració més baixa, en que el 40% de les persones participants opinen que han estat poc adequats.

Base: 8 participants

EXECUCIÓ DE LA DINÀMICA

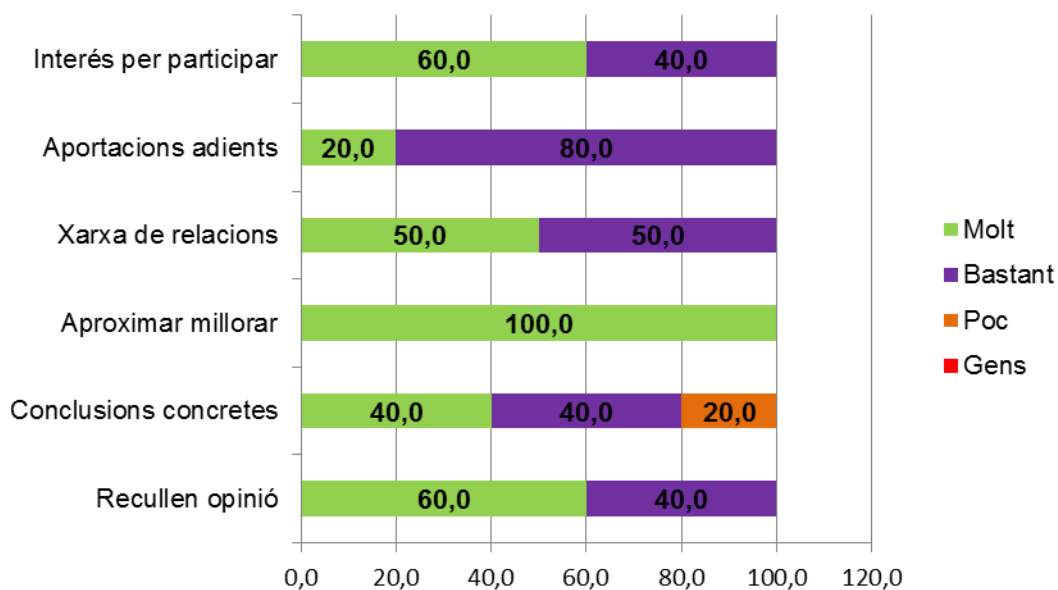
En aquest apartat es valoren els aspectes relacionats amb l'execució de la dinàmica de treball en la sessió. Així, els aspectes millor valorats han estat **la dinàmica de treball i el nivell de participació**, en que el 100% ho valora com a molt i bastant bo. L'aspecte amb menor valoració ha estat **l'espai físic** en que un 50% ho valora com a poc adequat.

Base: 8 participants

EXPECTATIVES

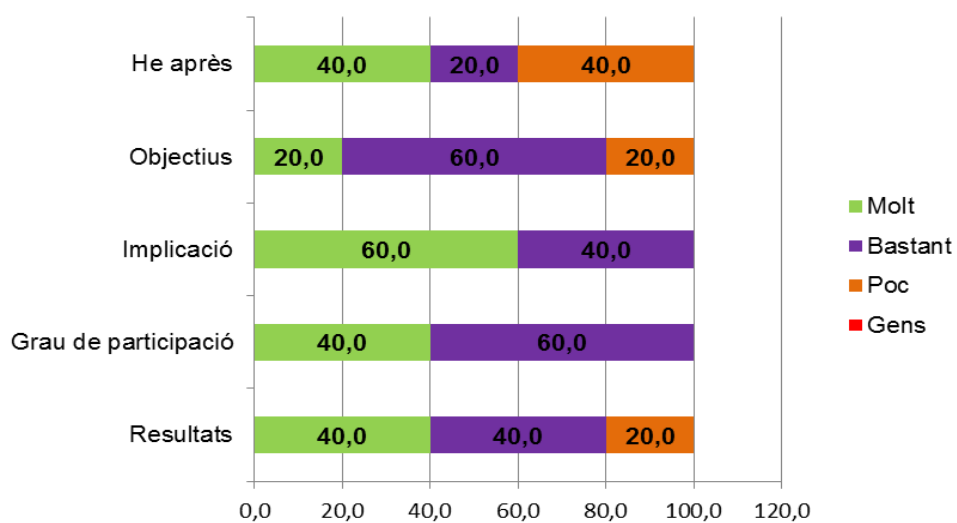
En aquest apartat es valoren els aspectes relacionats amb si les expectatives generades per la sessió han estat cobertes. Així, els aspectes millor valorats han estat **que recullen opinió i l'interès per participar** en què el 100% de les persones participants ho valoren molt o bastant. L'aspecte menor valorat han estat la **concreció de les conclusions**, en què el 20% de les persones participants ho valora com que han estat poc concretes.

Base: 8 participants

VALORACIONS GENERALS

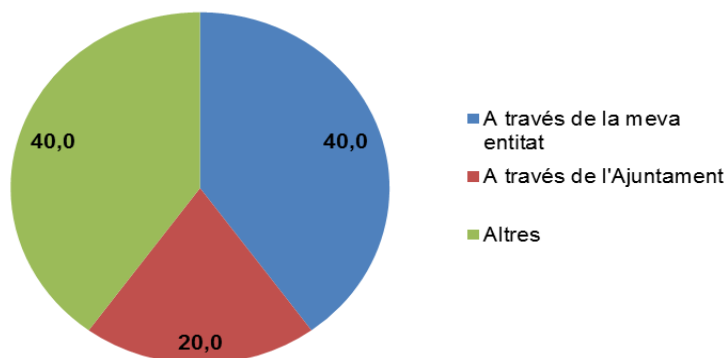
En aquest apartat es realitza una valoració general del desenvolupament de la sessió. Així, els aspectes millor valorats han estat el **nivell d'implicació** i el **grau de participació**, en què el 100% de les persones participants ho valora com a molt o bastant satisfactori. L'aspecte menor valorat ha estat el fet d'haver **après alguna cosa**, en què el 40% de les persones participants ho valora com que ha estat poc satisfactori.

Base: 8 participants

COMUNICACIÓ

La convocatòria per participar en el taller de debat va arribar el 40% dels casos a través de la meua entitat i d'altres. La resta ha estat a través de l'Ajuntament .

Base: 8 participants

ASPECTES DE MILLORA

Els **aspectes de millora** aportats per algunes de les persones participants han estat:

La difusió i participació amb possibles agents del territori:

- "Que hi participin més persones".

7. GALERIA DE FOTOS

